

**ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
CLLD/LEADER
ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ**

**ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΑΛΘ:
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ**

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ»**

**«ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ»**

**(Μέτρο 8.3.3: Άρ. 63.1 του Καν. 508/2014 'Εφαρμογή στρατηγικών
τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων' [για
παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα]).**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 2^{ΗΣ} ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Άγιος Νικόλαος, Ιανουάριος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020
2. Το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER N. Λασιθίου
 - 2.1. Θεματικές κατευθύνσεις και στόχοι του τοπικού προγράμματος.
 - 2.2. Περιοχή παρέμβασης (τμήμα εφαρμογή του ΕΠΑΛΘ).
3. Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών
4. Γενικοί και ειδικοί όροι επιλεξιμότητας.
 - 4.1. Γενικοί όροι επιλεξιμότητας.
 - 4.2. Ειδικοί όροι επιλεξιμότητας.
5. Εύλογο κόστος.
6. Διαδικασία αξιολόγησης.
7. Απαιτούμενα δικαιολογητικά.

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020

Σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ 2328/2003, (ΕΚ) 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και ειδικότερα των άρθρων 6 και 17, καταρτίστηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020).

Ο τομέας της Αλιείας θεωρείται σημαντικός για την ευρωπαϊκή και εθνική οικονομία, κυρίως επειδή συμμετέχει ουσιαστικά στην εξασφάλιση ζωικών πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας, αξιοποιεί τοπικούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους, εξασφαλίζει θέσεις εργασίας και απασχολεί σημαντικό αριθμό ατόμων παράκτιων περιοχών συμβάλλοντας στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεγάλων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών.

Το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ).

Το αναπτυξιακό όραμα που τίθεται για την αλιεία στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι:

«Η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής».

Στην επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του τομέα της αλιείας, θα συμβάλλει τα μέγιστα και η προσπάθεια στήριξης επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών, μέσα από την υλοποίηση **ολοκληρωμένων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης** οι οποίες μπορεί να κυμαίνονται από αυτές που επικεντρώνονται στην αλιεία έως ευρύτερες στρατηγικές που απευθύνονται στη διαφοροποίηση των αλιευτικών περιοχών.

Συγκεκριμένα προβλέπεται να υλοποιηθούν παρεμβάσεις που ομαδοποιούνται υπό τους ακόλουθους αναπτυξιακούς στόχους:

- Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με την εφαρμογή της Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ - CLLD), το ΕΤΘΑ δύναται να χρηματοδοτήσει Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών, επιλεγμένων περιοχών παρέμβασης.

Δύναται να υποβληθούν προτάσεις/δράσεις οι οποίες συμβάλλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το ΕΤΘΑ, ενδεικτικά, δύναται να χρηματοδοτήσει:

- Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας / υδατοκαλλιέργειας στην βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί η διαχείρισή τους σε τοπικό επίπεδο.
- Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας (θαλάσσια πάρκα, καταδυτικά κέντρα, παρατηρητήρια θαλάσσιου περιβάλλοντος, υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού κ.α.).
- Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές (αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση, βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων, δημιουργία χώρων πρασίνου κ.α.).

2. Το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER N. Λασιθίου

2.1. Θεματικές κατευθύνσεις και στόχοι του τοπικού προγράμματος.

Η βασική θεματική κατεύθυνση του τοπικού προγράμματος είναι η «**Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας**».

Η βασική θεματική κατεύθυνση συνδέεται συμπληρωματικά με τις παρακάτω δύο δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις:

ΔΘΚ1. «Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού».

ΔΘΚ2. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα».

Στο πλαίσιο των παραπάνω τριών θεματικών κατευθύνσεων διαρθρώνονται οι παρακάτω Στρατηγικοί Στόχοι του τοπικού προγράμματος:

- ΣΣΤ1: Η διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας με την ανάδειξη και αξιοποίηση της τοπικότητας και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.
- ΣΣΤ2: Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η δημιουργία υπεραξίας στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων καθώς και στο δευτερογενή τομέα.
- ΣΣΤ3: Η διατήρηση και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης.
- ΣΣΤ4: Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών και της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
- ΣΣΤ5: Η στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και των Φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται στους παρακάτω Ειδικούς Στόχους:

ΣΣΤ1: Η διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας με την ανάδειξη και αξιοποίηση της τοπικότητας και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.

- ΕΣΤ1.1: Η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού και επιχειρηματικού δυναμικού στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- ΕΣΤ1.2: Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή νέων, καινοτομικών και ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- ΕΣΤ1.3: Η δημιουργία δικτυώσεων και συνεργασιών μεταξύ ομοειδών ή/και συμπληρωματικών επιχειρήσεων και φορέων και η ενίσχυση της εξωστρέφειας της τοπικής οικονομίας.
- ΕΣΤ1.4: Η διασύνδεση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα με το τουρισμό.
- ΕΣΤ1.5: Η ενίσχυση και διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων της περιοχής με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας, τη προσέλκυση ειδικών ομάδων τουριστών και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- ΕΣΤ1.6: Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή.

ΣΣΤ2: Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η δημιουργία υπεραξίας στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων καθώς και στο δευτερογενή τομέα.

- ΕΣΤ2.1: Η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού και επιχειρηματικού δυναμικού στο πρωτογενή τομέα.
- ΕΣΤ2.2: Η ενίσχυση της μεταποίησης και της προβολής / εμπορίας των αγροτικών προϊόντων.
- ΕΣΤ2.3: Η ενίσχυση της μεταποίησης παραδοσιακών γεωργικών προϊόντων με ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά καθώς και γεωργικών προϊόντων ποιότητας ή ειδικής σήμανσης (ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λπ) ή πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας.

- ΕΣΤ2.4: Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών γεωργικών προϊόντων.
- ΕΣΤ2.6: Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή.

ΣΣΤ3: Η διατήρηση και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης.

- ΕΣΤ3.1: Η διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό, φυσιολατρικό και οικολογικό ενδιαφέρον.
- ΕΣΤ3.2: Η διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων, κτιρίων και χώρων της πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- ΕΣΤ3.3: Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας.
- ΕΣΤ3.4: Η διασύνδεση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με το τουρισμό και το δευτερογενή τομέα.
- ΕΣΤ3.5: Η δικτύωση επιχειρήσεων και φορέων του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

ΣΣΤ4: Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών και της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

- ΕΣΤ4.1: Η βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού.
- ΕΣΤ4.2: Η βελτίωση των κοινωνικών και προνοιακών υποδομών και υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού.
- ΕΣΤ4.3: Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων πληθυσμού.

ΣΣΤ5: Η στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και των Φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

- ΕΣΤ5.1: Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών.
- ΕΣΤ5.2: Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε).
- ΕΣΤ5.3: Η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και κύριου ή συμπληρωματικού εισοδήματος με σκοπό τη συγκράτηση αλλά και τη προσέλκυση πληθυσμού κυρίως στην ενδοχώρα της περιοχής παρέμβασης.
- ΕΣΤ5.5: Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

2.2. Περιοχή παρέμβασης (τμήμα εφαρμογή του ΕΠΑΛΘ).

Η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER Ν. Λασιθίου για την υλοποίηση του Μέτρου 8.3.3 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 περιλαμβάνει τις **ζώνες αλιείας** που ανήκουν στις παρακάτω 16 Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες των Δήμων Αγίου Νικολάου, Ιεράπετρας και Σητείας με συνολική έκταση 511,10 km² που αποτελεί το 28,23% της έκτασης του Ν. Λασιθίου και με συνολικό πληθυσμό 35.594 κατοίκους που αντιστοιχεί στο 47,22% του πληθυσμού του Ν. Λασιθίου.

Αναλυτικά η περιοχή παρέμβασης είναι η ακόλουθη:

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (ΕΛΣΤΑΤ απογραφή 2011)
Αγίου Νικολάου	Αγίου Νικολάου	19,7	12.638
Αγίου Νικολάου	Βρουχά	12,4	229
Αγίου Νικολάου	Ελούντας	24,0	2.193
Αγίου Νικολάου	Καλού Χωριού	25,0	1.198
Αγίου Νικολάου	Κριτσάς	103,3	2.637
Αγίου Νικολάου	Λιμνών	17,3	351
Αγίου Νικολάου	Σκινιά	7,6	86
Αγίου Νικολάου	Βραχασίου	49,5	1.932
Ιεράπετρας	Αγίου Στεφάνου	15,8	891
Ιεράπετρας	Πεύκων	17,4	763
Σητείας	Σητείας	22,1	9.912
Σητείας	Λάστρου	19,0	157
Σητείας	Ρούσσας Εκκλησιάς	19,2	213
Σητείας	Τουρλωτής	11,0	420
Σητείας	Παλαικάστρου	86,8	1.227
Σητείας	Ζάκρου	61,0	747
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		511,1	35.594

3. Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών.

Η προκηρυχθείσα δράση «**Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών**» περιλαμβάνει τις εξής υποδράσεις:

1. Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή της αλιείας στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης.

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- η βελτίωση των υποδομών στους αλιευτικούς λιμένες, στους τόπους εκφόρτωσης και στα καταφύγια όπως: η βελτίωση της σηματοδότησης και του φωτισμού, η εγκατάσταση συστημάτων ανέλκυσης - καθέλκυσης σκαφών, η δημιουργία χώρων διοίκησης και χώρων υγιεινής, η εξασφάλιση παροχών πόσιμου νερού, η δημιουργία έργων για την αντιμετώπιση της προσάμμωσης και για την ασφάλεια των αλιευτικών σκαφών.
- η δημιουργία και βελτίωση κοινών υποδομών και συστημάτων για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων των αλιέων: καρνάγια, αποθήκες, ηλεκτρονικά συστήματα επικοινωνίας κλπ.
- η δημιουργία και βελτίωση χώρων πώλησης αλιευτικών προϊόντων (ιχθυαγορές).

2. Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας.

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- η δημιουργία θαλάσσιων πάρκων.
- η δημιουργία υποδομών για τη διευκόλυνση της διεξαγωγής δραστηριοτήτων κατάδυσης και παρατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- οι υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού (π.χ. σήμανση αξιοθέατων και μνημείων, θέσεις θέας κ.λπ).

3. Υποδομές και υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές.

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- η ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων (π.χ. πλατείες, παιδικές χαρές, χώροι άθλησης και αναψυχής).
- η αποκατάσταση υφιστάμενων κτιρίων και η μετατροπή τους σε χώρους για κοινωφελή χρήση ή χώρους άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (π.χ. πολιτιστικά κέντρα, θέατρα, κινηματογράφοι, ωδεία, βιβλιοθήκες).
- η αποκατάσταση, προστασία και ανάδειξη περιοχών με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον όπως είναι οι υγροβιότοποι κ.λπ.
- η βελτίωση της βιοποικιλότητας (π.χ. τοποθέτηση τεχνητών υφάλων για την αποκατάσταση θαλάσσιων οικοτόπων).
- η υλοποίηση τεχνικών έργων για την αποκατάσταση της διάβρωσης των ακτών.
- δράσεις πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πλημμύρες, καταστροφές που προέρχονται από τη θάλασσα κλπ).

Δυνητικοί δικαιούχοι

Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι εταιρείες τους καθώς και συλλογικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του αλιευτικού ή περιβαλλοντικού τομέα.

Καθεστώς / Ποσοστό ενίσχυσης

Καθεστώς ενίσχυσης: Άρθρο 95, παρ. 2^α και 3^β του Καν. (ΕΕ) 508/2014 - Ποσοστό ενίσχυσης: 100%

4. Γενικοί και ειδικοί όροι επιλεξιμότητας.

4.1. Γενικοί όροι επιλεξιμότητας.

- Ως **ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η 1-1-2018**, εφόσον τηρούνται οι περιορισμοί που ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο περί μη περάτωσης του φυσικού αντικειμένου του έργου.

Στις πράξεις όπου θα γίνει η χρήση της αναδρομικότητας της επιλεξιμότητας των δαπανών θα πραγματοποιηθούν όλοι οι προβλεπόμενοι έλεγχοι των δημοσίων έργων (προδημοπρασιακοί, προσυμβατικοί, έλεγχοι συμβάσεων κλπ) κατά το στάδιο της ένταξης της πράξης.

- Ως **ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 30/6/2023**. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- Οι **κανόνες επιλεξιμότητας** των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην **με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018)**, αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΥΑΕΚΕΔ).
- Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η μη κρατική ενίσχυση, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν είτε ότι η πρότασή τους δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, είτε (στην περίπτωση που αποτελεί οικονομική δραστηριότητα) ότι η χρηματοδότηση του έργου δε δίνει πλεονέκτημα στους δικαιούχους και δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.
Εφόσον τα παραπάνω δεν μπορούν να αποδειχθούν, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.
- Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της Πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) και για τον προσδιορισμό του ποσού/ένταξης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

4.2. Ειδικοί όροι επιλεξιμότητας.

Η πράξη μπορεί να υλοποιηθεί μόνο στις ζώνες αλιείας της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος CLLD / LEADER N. Λασιθίου όπως αυτές παρουσιάζονται στο τμήμα 2.2.

Η Πράξη πρέπει να εμπίπτει στην προτεραιότητα, το θεματικό στόχο, το μέτρο και τον ειδικό στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠΑΛΘ 2014-2020 καθώς και στις θεματικές κατευθύνσεις, τους στρατηγικούς και ειδικούς στόχους του τοπικού προγράμματος CLLD / LEADER N. Λασιθίου (Μέτρο 4.2 του

ΕΠΑΛΘ 2014-2020) όπως αναφέρονται στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER Ν. Λασιθίου και παρουσιάζονται στο τμήμα 2.1.

5. Εύλογο κόστος.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός κόστους της πράξης πρέπει να είναι εύλογος δηλαδή να αντιστοιχεί σε δαπάνες για τις οποίες υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν υπερβαίνουν τις τρέχουσες τιμές της αγοράς.

Ειδικότερα:

i) Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός προκύπτει από κανονιστικές πράξεις (πχ υπουργικές αποφάσεις), και ο βαθμός ωριμότητας της πράξης το επιτρέπει (π.χ σύνταξη τευχών δημοπράτησης), τόσο οι τιμές μονάδας όσο και ο συνολικός προϋπολογισμός των υποέργων/πράξης θεωρείται ρεαλιστικός.

ii) Σε άλλη περίπτωση για την εκτίμηση του προϋπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως:

- **πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις** που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης
- **μη δεσμευτικές προσφορές** (π.χ τουλάχιστον δύο προσφορές από δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές) που υποβάλλονται από τον δικαιούχο.

6. Διαδικασία αξιολόγησης.

Σκοπός της διαδικασίας είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στην επιλογή για χρηματοδότηση Πράξεων που συμβάλουν στους αναπτυξιακούς στόχους της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και στους στόχους του Τοπικού Προγράμματος σύμφωνα με τη μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης είναι συγκριτική, γεγονός που σημαίνει ότι η αξιολόγηση όλων των προτάσεων πρέπει να ολοκληρωθεί μετά την καταληκτική ημερομηνία και τα αποτελέσματα να ανακοινωθούν ταυτόχρονα για όλες τις προτάσεις.

Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων.

Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες, εφόσον ικανοποιούνται και ενδεχόμενες ελάχιστες προϋποθέσεις έγκρισης που προσδιορίζονται στην πρόσκληση.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

- **ΣΤΑΔΙΟ Α΄: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης**

Το Στάδιο Α΄ έχει στόχο να διασφαλίσει, τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β΄ της αξιολόγησης.

- **ΣΤΑΔΙΟ Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων**

Κατά το Στάδιο Β΄ διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία διακρίνονται σε πέντε βασικές ομάδες:

ΣΤΑΔΙΟ Β1. Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (στάθμιση 25%)

ΣΤΑΔΙΟ Β2. Ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών και τήρηση θεσμικού πλαισίου

ΣΤΑΔΙΟ Β3 Σκοπιμότητα πράξης (στάθμιση 50%)

ΣΤΑΔΙΟ Β4. Ωριμότητα πράξης (στάθμιση 15%)

ΣΤΑΔΙΟ Β5. Διοικητική, Επιχειρησιακή και Χρηματοοικονομική ικανότητα δυνητικού δικαιούχου (στάθμιση 10%)

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τα αρμόδια στελέχη του Ενδιάμεσου Φορέα (Αναπτυξιακή Λασιθίου Α.Α.Ε. ΟΤΑ) με απόφαση του, για τους οποίους διασφαλίζεται, σε κάθε περίπτωση, ότι:

- δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων

- διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία για τη διενέργεια της αξιολόγησης
Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης (συγκριτική), ο Ενδιάμεσος Φορέας (Αναπτυξιακή Λασιθίου Α.Α.Ε. ΟΤΑ) δύναται να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων.

Αναλυτικά η διαδικασία αξιολόγησης περιγράφεται στα συνημμένα έντυπα της πρόσκλησης:

- Οδηγός αξιολόγησης (Ο.Ι.1_1_ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ_v1_080517)
- Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων δημοσίου χαρακτήρα

7. Απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ) αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου. Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το ΤΔΠ.

Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/ έγγραφα, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf, ως συνημμένα στο ΤΔΠ. Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στον ΕΦ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην πρόσκληση.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά/ έγγραφα για την υποβολή της πρότασης.

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ
1	<p>Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ).</p> <p>Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. Στη πρόσκληση επισυνάπτονται: α) Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και β) Οδηγίες συμπλήρωσης Τεχνικού Δελτίου Πράξης</p>
2	<p>Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου να υλοποιήσει την πράξη.</p> <p>α) Αντίγραφο καταστατικού του νομικού προσώπου και τροποποιήσεις αυτού ή κωδικοποιημένο καταστατικό που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης. Αφορά όλους τους δυνητικούς δικαιούχους πλην τους ΟΤΑ.</p> <p>β) Κανονιστικές αποφάσεις σε περίπτωση που δεν προκύπτει από το καταστατικό η αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης.</p> <p>γ) Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης για τυχόν μεταβίβαση της αρμοδιότητας υλοποίησης σε άλλο φορέα (σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης) και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών για την έγκριση του σχεδίου της Προγραμματικής Σύμβασης και την υπογραφή της.</p>
3	<p>Απόφαση αρμοδίου συλλογικού οργάνου του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της πρότασης.</p> <p>Στην απόφαση θα πρέπει, επίσης, να αναφέρεται ποιος θα είναι φορέας που θα αναλάβει τη λειτουργία / συντήρηση της πράξης.</p>
4	<p>Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του (εφόσον απαιτείται).</p> <p>Καταστατικό ή σχετική νομοθεσία, ή σχετικό κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης, έχει τη δυνατότητα λειτουργίας και συντήρησης του έργου.</p> <p>Σημείωση: ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης δηλώνεται στο πεδίο Β.25 του ΤΔΠ και ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου συλλογικού οργάνου.</p>

5	<p>Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα (εφόσον απαιτείται).</p> <p>Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα μόνο στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Στις περιπτώσεις όπου περιλαμβάνεται υποέργο αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών, ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει συνημμένα στην πρότασή του σχέδιο απόφασης αυτεπιστασίας αρχαιολογίας, με περιεχόμενο αντίστοιχο του τυποποιημένου εντύπου του ΣΔΕ, ιδίως ως προς την ανάλυση του προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπανών (αριθμός προσωπικού ανά ειδικότητα, κατηγορίες προμηθειών/υπηρεσιών κλπ), το χρονοδιάγραμμα ενεργειών και τις διαδικασίες ανάθεσης. Επιπλέον, υποβάλλει σχέδιο Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του κυρίου/δικαιούχου του έργου και της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπ. Πολιτισμού, εφόσον απαιτείται.</p> <p>Τέλος, στο ΤΔΠ οι Εφορείες Αρχαιοτήτων, οι οποίες υλοποιούν αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες σε τεχνικά έργα τρίτων, θα πρέπει να εμφανίζονται ως δικαιούχοι / εταίροι στην πράξη για το υποέργο αρμοδιότητας τους.</p>
6	<p>Τεύχη Δημοπράτησης για έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις.</p> <p>Εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης της πράξης ή σχέδια τευχών δημοπράτησης. Εφόσον δεν υποβληθούν τεύχη δημοπράτησης, υποβάλλεται αναλυτικός προϋπολογισμός δημοσίου έργου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, καθώς και αναλυτικές προμετρήσεις για τα έργα υποδομών, θεωρημένες από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία.</p>
7	<p>Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.</p> <p>Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία (για την εξέταση της έκθεσης συνυπολογίζονται η απεικόνιση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ στα σχέδια καθώς και οι προτεινόμενες δαπάνες για παρεμβάσεις προσβασιμότητας ΑΜΕΑ στον αναλυτικό προϋπολογισμό πράξης).</p> <p>Οι κανόνες που πρέπει να τηρούνται για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ καθώς και το βασικό ισχύον θεσμικό πλαίσιο, παρουσιάζονται στον Οδηγό: Παράρτημα ΙΙ για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» (συνημμένο αρχείο πρόσκλησης):</p> <p>Προσβασιμότητα ΑμεΑ (1b_O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_ΙΙ_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ_v1_080517)</p> <p>Σημείωση: Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, ο δυνητικός δικαιούχος με Υπεύθυνη Δήλωση θα δεσμεύεται ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.</p>
8	<p>Πίνακας αποτύπωσης των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης.</p> <p>Υποβάλλονται όλες οι υπάρχουσες μελέτες και οι εγκριτικές αποφάσεις των μελετών όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης (σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης).</p>
9	<p>Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.</p> <p>Υποβάλλονται όλες οι άδειες και εγκρίσεις όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων (σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης).</p>
10	<p>Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης.</p> <p>Συμπληρώνεται το Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.</p> <p>Σημείωση: Οι ενέργειες ωρίμανσης δύνανται να είναι η έκδοση αδειών (π.χ. οικοδομική άδεια, τροποποιήσεις περιβαλλοντικών όρων. κλπ), η έκδοση εγκρίσεων (π.χ. από αρχαιολογική υπηρεσία, εγκριτικές αποφάσεις μελετών, κλπ), άλλες προαπαιτούμενες ενέργειες, όπως έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων, απόκτηση γης - απαλλοτριώσεις, προγραμματικές συμβάσεις, κλπ.</p>

	<p>Στις ενέργειες ωρίμανσης περιλαμβάνονται και οι ενέργειες ανάληψης νομικής δέσμευσης με τα επιμέρους στάδια εξέλιξής τους (π.χ. υποβολή τευχών δημοπράτησης, προέλεγχος και έγκριση διακήρυξης από τη ΔΑ, υποβολή σχεδίου σύμβασης, προέλεγχος και έγκριση νομικής δέσμευσης κλπ).</p> <p>Τα στοιχεία του Δελτίου πρέπει να συμφωνούν με τα αντίστοιχα πεδία ΣΤ. 27-42 του ΤΔΠ.</p>
11	<p>Στοιχεία διαχειριστικής ικανότητας.</p> <p>Υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου. Για τη συμπλήρωση των υποδειγμάτων συμβουλευτείτε τον «Οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020».</p> <p>Σημείωση:</p> <p>1) Στις περιπτώσεις φορέων που έχουν τη μορφή ΝΠΙΔ και δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των νόμων και προεδρικών διαταγμάτων για την ανάθεση και υλοποίηση δημοσίων συμβάσεων και ανάλογα με το είδος της δράσης που αφορά η προτεινόμενη πράξη, ο φορέας οφείλει να διαθέτει εγκεκριμένο κανονισμό ανάθεσης και παρακολούθησης/υλοποίησης συμβάσεων, ο οποίος οφείλει να είναι συμβατός τόσο με τις κοινοτικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, όσο και με τις αρχές της ΣΛΕΕ για διαφάνεια και ίση μεταχείριση.</p> <p>Εάν η προτεινόμενη πράξη αφορά σε υποέργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα (αυτεπιστασία) που δεν απαιτούν την ανάθεση συμβάσεων με προϋπολογισμό άνω των ορίων του πρόχειρου διαγωνισμού, δεν είναι αναγκαία η ύπαρξη τέτοιου εγκεκριμένου κανονισμού.</p> <p>Κατά τα λοιπά ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει το συστατικό του έγγραφο και συμπληρωμένα τα υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή του ικανότητα.</p>
12	<p>Αγορά / απαλλοτρίωση εδαφικής έκτασης/κτιριακής εγκατάστασης.</p> <p>α) Σε περίπτωση αγοράς / απαλλοτρίωσης εδαφικής έκτασης ή αγοράς κτιριακής εγκατάστασης, εκτίμηση αξίας από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα.</p> <p>β) Υπεύθυνες δηλώσεις ιδιοκτητών περί συμφωνίας εξαγοράς εδαφικής έκτασης ή κτιριακής εγκατάστασης (εφόσον υπάρχουν).</p> <p>γ) Απόφαση τιμής μονάδας αποζημίωσης για την απαλλοτριούμενη έκταση από δικαστήριο (εφόσον υπάρχει).</p> <p>Σημείωση: Οι όροι και οι προϋποθέσεις κτήσης ακινήτων περιγράφονται στο άρθρο 16 του συνημμένου αρχείου «ΥΠΑΣΥΔ - ΥΑΕΚΕΔ 2014-2020_ΦΕΚ_Β_5968_31.12.18»</p>
13	<p>Ερωτηματολόγιο ελέγχου κρατικών ενισχύσεων έργων πολιτισμού ή σύγχρονου πολιτισμού (εφόσον απαιτείται).</p> <p>Σημείωση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μία αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από την Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο συνημμένο αρχείο της πρόσκλησης:</p> <p>Οδηγίες για κρατικές ενισχύσεις (1c_O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_080517)</p> <p>δίνονται κατευθύνσεις / οδηγίες ώστε να εξετάζεται εάν η πράξη ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.</p>
14	<p>Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (εφόσον απαιτείται).</p> <p>Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (περιβαλλοντική αδειοδότηση ή απαλλαγή για το σύνολο του προτεινόμενου φυσικού αντικειμένου).</p> <p>Σημείωση: αν κατά τη φάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης προέκυψαν πρόσθετες παρεμβάσεις ή τροποποιήσεις του φυσικού αντικειμένου, αυτές πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη στην οριστική μελέτη.</p>
15	<p>Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής ή χρήσης του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο.</p> <p>Α) Στοιχεία κυριότητας ή κατοχής του ακινήτου</p>

	<p>Β) Πιστοποιητικά βαρών και μη διεκδικήσεων από τα οποία προκύπτει ότι το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί η επένδυση είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και δεν εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού.</p> <p>Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:</p> <p>α. η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,</p> <p>β. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,</p> <p>γ. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης.</p> <p>Σημείωση: Τα δικαιολογητικά του σημείου Β. μπορούν να προσκομισθούν και μετά την υποβολή της πράξης αλλά οπωσδήποτε πριν την ένταξή της.</p> <p>Γ) Βεβαίωση δημάρχου, συνοδευόμενη από σκαρίφημα υπογεγραμμένο από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου, που θα βεβαιώνει τους κοινόχρηστους χώρους στους οποίους γίνεται παρέμβαση (μόνο στις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμών).</p> <p>Δ) Βεβαίωση δικαιούχου για την ύπαρξη δικτύων κοινής ωφελείας και την υποχρέωση ή μη μετακίνησης ή μεταφοράς τους (για τις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμών).</p>
16	<p>Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου (και σε ηλεκτρονική μορφή xls):</p> <p>α) Έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις:</p> <p>Εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης της πράξης ή σχέδια τευχών δημοπράτησης. Εφόσον δεν υποβληθούν τεύχη δημοπράτησης, υποβάλλεται αναλυτικός προϋπολογισμός δημοσίου έργου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, καθώς και αναλυτικές προμετρήσεις για τα έργα υποδομών, θεωρημένες από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία.</p> <p>β) Έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις:</p> <p>Αναλυτικός προϋπολογισμός προτεινόμενης πράξης, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρούσας πρόσκλησης.</p>
17	<p>Αρχιτεκτονικά σχέδια.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης (κλίμακα 1:200) υπογεγραμμένα από μηχανικό. • Σχέδια (όσα κατά περίπτωση απαιτούνται) υπογεγραμμένα από μηχανικό: κατόψεις, όψεις, τομές, από τα οποία πρέπει να προκύπτει η προσβασιμότητα ΑΜΕΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης. Στις περιπτώσεις που στο έργο περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού, στις κατόψεις θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η διάταξη του εξοπλισμού στο χώρο.
18	<p>Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν το εύλογο κόστος των δαπανών.</p> <p>Υποβάλλονται τα δικαιολογητικά σύμφωνα με το κεφάλαιο 5 του παρόντος ενημερωτικού οδηγού πρόσκλησης.</p>